

Veteraner bevarar för framtiden

– Utan sin historia har man ingen framtid.

Orden är Åke Lantz, en av initiativtagarna till Axamo-veteranerna, en förening under bildande för att säkerställa Jönköpings flygplats historia.

Åke Lantz var bland annat stationschef för det lettiska bolaget TransEast som flög reguljärt i flera år mellan Jönköping och Riga på nittiotalet med det fältmässiga flygplanet YAK40.

Tillsammans med en handfull tidigare anställda på Axamo (som flygplatsen alltid hetat i folkmun) väcktes tanken på att bilda en förening i samband med 50-årsjubileet. Till Flygkalaset i september 2011 kom för övrigt 15 000 besökare, vilket bara är hälften av den skara som bevistade invigningen av Jönköpings första riktiga flygplats i augusti 1935.

Den låg strax söder om Rocksjön och Munksjön, idag ett industri- och handelscenter mitt i stan benämmt Gamla flygfältet. Där fanns på sin tid ett cirkelformat start- och landningsområde cirka 800 meter i diameter, främst använt för post- och tidningsflyg.

Kikhosteflyg

Kring gamla flygfältet finns många anekdoter, bland annat förekom ”kikhosteflyg” med barn som hade besvärlig kikhosta. En Huskvarnaläkare hade en tanke om att hostan skulle lindras om man flög med patienten på hög höjd, upp till 3 000 meters höjd, där luften var tunnare och klarare. Om det fungerade vet ingen, men det var säkert en upplevelse för barnen!

En annan profil som engagerat sig i flygplatsens historia är Lasse Lindström, färgstark stationschef för Linjeflyg på sin tid, senare PR-man för SAS.

Han fanns på plats under ett första nostalgimöte som hölls i januari i år, där tanken var att se om intresse fanns att bilda en förening för att bevara Axamos historia. Allt från tullare, tekniker, incheckningspersonal, rampkillar, administrativ personal och några som gjort vapenfri tjänst som brandmän på flygplatsen dök upp.

Verkar som ambassadörer

En kärntrupp av äldermän håller nu på att ta fram stadgar, styrelse, planera aktiviteter och sprida information. Veteranerna har redan börjat samla in artiklar, foton, föremål och minnen från de första femtio åren.

– Tanken är att skapa en hemsida och i framtiden möjligen en bok, säger Åke Lantz.

Mycket av det material som finns kring flygplatsens historia överlämnades till LFFV:s arkiv i samband med att ett kommunalt bolag övertog Axamo flygplats 2010. För köpesumman en krona fick då Jönköping Airport AB en modern anläggning dimensionerad för en kommande trafikökning. Och det passar fint in i Axamoveteranernas syften. De tänker inte nöja sig med att bevara historien kring Axamo, de vill också verka som goda ambassadörer för framtida utveckling av Jönköpings flygplats.

LOTTA HOFFBACK-KALJO

Yak40 är ett sovjetbyggt tremotorigt jetflygplan som började tillverkas på 60-talet. Av de tusen exemplar som tillverkades flyger ett par hundra fortfarande. Ett spektakulärt haveri med Yak40 inträffade i Tadjikistan 1993, då flygplanet havererade direkt efter start och endast tre av de 88 passagerarna överlevde. En häftig överlast med nästan tre gånger så mycket människor ombord som Yak40:n klarade av. Det sägs att starten skedde under vapenhot.

Hatten av för gamla tornet som revs 1991.

BP:s man på Axamo under många år, Jörgen Liljengren hade oftast jetbränsle och 100LL i tankarna (haha).